

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

- Ibn Batuta** سرشناسه : ابن بطوطه، ابو عبدالله محمد بن عبدالله، ۷۰۳-۷۷۹ ق.
- عنوان قراردادی : *تُحفة النُّظَّار في غرائب الأمصار وعجائب الأسفار*. فارسی
- عنوان و نام پدیدآور : *سفرنامه ابن بطوطه: تُحفة النُّظَّار في غرائب الأمصار وعجائب الأسفار = تحفة نظرکنندگان در غرایب شهرها و شگفتی‌های سفرها / ابو عبدالله طنجه‌ای؛ ترجمه محمدعلی موحد.*
- مشخصات نشر : تهران: نشرکارنامه، ۱۳۹۵.
- مشخصات ظاهری : ۲ جلد: (۱۱۰۱ ص)؛ مصور (رنگی).
- فروست : کارنامه سفر؛ ۱
- شابک : (ج. ۲) ISBN 978-964-431-089-8 (دوره) ISBN 978-964-431-090-4
- یادداشت : کتاب حاضر در سال‌های مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است.
- موضوع : کشورهای اسلامی — سیر و سیاحت — متون قدیمی تا قرن ۱۴.
- موضوع : Islamic Empire — Description and travel — Early works to 20th century
- موضوع : ایران — سیر و سیاحت — قرن ۸ ق.
- موضوع : Iran — Description and travel — 14th century*
- موضوع : ایران — سیر و سیاحت — متون قدیمی تا قرن ۱۴.
- موضوع : Iran — Description and travel — Early works to 20th century
- موضوع : آسیا — سیر و سیاحت — متون قدیمی تا قرن ۱۴.
- موضوع : Asia — Description and travel — Early works to 20th century
- شناسه افزوده : موحد، محمد علی، ۱۳۰۳ — مترجم.
- رده‌بندی کنگره : DS ۳۵/۵۷ الف ۲ ت ۳۰۴۱ ۱۳۹۶
- رده‌بندی دیویی : ۹۱۰/۴
- شماره کتاب‌شناسی ملی : ۳۸۱۵۷۸۲

کارنامهٔ سفر

به یاد محمد زهرایی

• ۱۳۹۲-۱۳۲۸ •

بنیان‌گذار نشر کارنامه

سِفَرِنامهٔ ابن بطوطه

ابو عبدالله محمد بن عبدالله طنجہ ای

تحفة النظّار فی غرائب الأمصار و عجائب الأسفار
تحفه نظرکنندگان در غرایب شهرها و شگفتی های سفرها

ترجمه
محمد علی موحد

تهران، ۱۴۰۴

تحفة نظرکنندگان
در غرایب شهرها
شگفتی‌های سفرها ابو عبدالله محمد بن عبدالله طنجه‌ای
ترجمه محمد علی موحد
جلد دوم

ویرایش و تولید کارگاه نشرکارنامه
واحد ویرایش مهرداد خاکزاد، ستوده درخشانی، مجید رنجبر و سمیه مثر
حروف چینی و صفحه‌آرایی زهره جعفرپور، شهلا شمس و عادل قشقایی

واحد گرافیک ۱۲ استودیو دوازده و دوازده

فریبا رهدار
آرایش سرفصل‌ها ساعد مشکی
طرح روی جلد ایمان صفایی
ناظر چاپ محسن حقیقی
لینوگرافی فرایند گویا
چاپ چکاد چاپ
صحافی علی

چاپ اول، ۱۳۹۵
چاپ ششم، ۱۴۰۴ ۱۱۰۰ نسخه

همه حقوق چاپ و نشر این اثر انحصاراً برای نشرکارنامه محفوظ است.
هرگونه استفاده از کتاب‌آرایی و عناصر آرایشی این کتاب اکیداً ممنوع است، همچنین هر نوع استفاده تجاری از این اثر یا تکثیر آن
به هر صورت (چاپ، فتوکپی، کتاب صوتی و الکترونیک و نشر در فضای مجازی)، کلاً و جزئاً، ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

مراکز پخش و فروش:

پخش کارنامه، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، شماره ۱۳۵، تلفن: ۰۲۶۱۱۷۹۸۵، ۰۲۶۱۱۷۹۸۶ و ۰۲۶۱۱۷۹۸۷

فروشگاه بزرگ شهرکتاب نیاوران با همکاری نشرکارنامه، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، شماره ۱۳۷

تلفن: ۰۲۲۲۸۵۹۶۹ • فکس: ۰۲۲۸۰۸۱۹۲

نشرکارنامه: خیابان کریم‌خان زند، تقاطع میرزای شیرازی، شماره ۱۱۱، واحد یک، تهران: ۰۲۵۹۷۹۸۵۷۳۱، تلفن: ۰۸۸۹۰۴۰۸۳
www.karnamehpublish.com

فهرست جلد دوم

۵۸۷	از خوارزم تا دهلی
۵۸۷	به سوی هند
۵۸۷	برید
۵۸۸	خبرنگاران هندوستان
۵۸۸	خارجی‌ها در کشور هند
۵۸۹	تهیه هدایا برای سلطان هند
۵۸۹	کرگدن
۵۹۰	جنانی و سامری‌ها
۵۹۰	سیوستان
۵۹۱	شورش‌ی که پیش از رسیدن من فروخت
۵۹۲	کشت و کشتار هولناک
۵۹۳	مسافرت از رودخانهٔ سیند
۵۹۴	لاهری
۵۹۴	عجایی که در بیرون شهر دیدم
۵۹۵	بکار
۵۹۵	اوجه
۵۹۵	داستانی از سخاوت ملک جلال‌الدین
۵۹۶	خرقه پوشیدن ابن بطوطه
۵۹۶	مولتان، تفتیش اموال مسافرین
۵۹۶	امیر مولتان
۵۹۷	خارجیانی که به دربار هند می‌رفتند
۵۹۸	از مولتان تا دهلی

سفرنامهٔ ابن بطوطه

درختان و میوه‌های هندوستان.....	۵۹۹
دانه‌های غذایی که در هند کشت می‌کنند.....	۶۰۱
از آبوهر تا دهلی.....	۶۰۲
جنگ ابن بطوطه با هندویان.....	۶۰۳
هندیانی که خود را در آتش می‌سوزانند.....	۶۰۴
منظرهٔ هول‌انگیز زنده‌سوزانی.....	۶۰۵
قربانی انسان در رودخانهٔ گنگ.....	۶۰۶
سُستی.....	۶۰۶
حائسی.....	۶۰۶
ملاقات‌ها و استقبال‌ها.....	۶۰۷
۱۸. دهلی و پادشاهان آن.....	۶۰۹
وصف دهلی.....	۶۰۹
باروی دهلی و دروازه‌های آن.....	۶۱۰
مسجد جامع دهلی.....	۶۱۰
منارهٔ بدشگون.....	۶۱۱
بیرون شهر دهلی.....	۶۱۲
طرب‌آباد دهلی.....	۶۱۲
زیارتگاه‌های دهلی.....	۶۱۳
علما و صلحای دهلی.....	۶۱۳
تأثیر سخنان شورانگیز واعظ.....	۶۱۴
داستان کرامت شیخ.....	۶۱۴
فتح دهلی و پادشاهان آن.....	۶۱۵
سلطان شمس‌الدین لُمِش.....	۶۱۶
سلطان رکن‌الدین.....	۶۱۶
سلطان رَضِیه.....	۶۱۷
سلطان ناصرالدین و پایان کار رَضِیه سلطان.....	۶۱۷
سلطان غیاث‌الدین بَلُبن.....	۶۱۸
تاج‌بخشی درویش.....	۶۱۸
سلطان معزالدین.....	۶۲۰
لقاء السَّعیدین.....	۶۲۱
سلطان جلال‌الدین.....	۶۲۲
سلطان علاء‌الدین محمدشاه خَلْجی.....	۶۲۳
فرزندان سلطان.....	۶۲۴
سلطان شهاب‌الدین.....	۶۲۵

فهرست جلد دوم

سلطان قطب‌الدین	۶۲۶
دژ کالیور	۶۲۷
ناصرالدین خسروخان	۶۲۸
غیاث‌الدین تغلق	۶۳۰
مبارزه با خسروخان	۶۳۰
پایان کار خسروخان	۶۳۲
شورش ناتمام فرزند تغلق	۶۳۲
سفر تغلق به لکنوتی	۶۳۳
۱۹. محمد تغلق؛ مراسم درباری	۶۳۵
محمدشاه	۶۳۵
قضاوت ابن بطوطه درباره شاه هند	۶۳۵
وصف کاخ سلطنتی دهلی	۶۳۶
ترتیب جلوس پادشاه	۶۳۷
مراسم پذیرایی از خارجی‌ان و تقدیم هدایا	۶۳۹
هدایایی که از طرف حکام می‌رسد	۶۳۹
مراسم نماز عید	۶۴۰
بارگاه سلام روز عید	۶۴۱
وصف بارگاه سلطانی	۶۴۲
مراسمی که در مراجعت شاه از مسافرت‌ها انجام می‌گیرد	۶۴۳
سفره خاص سلطان	۶۴۳
سفره عام	۶۴۴
۲۰. محمد تغلق و گشادبازی‌های او	۶۴۷
جود و کرم پادشاه هند	۶۴۷
داستان شهاب‌الدین کازرونی	۶۴۷
داستان رکن‌الدین	۶۴۹
داستان واعظ ترمودی	۶۵۰
عبدالعزیز اردبیلی	۶۵۱
شمس‌الدین آندکانی	۶۵۱
عضدالدین شبانکاره‌ای	۶۵۱
قاضی مجدالدین	۶۵۱
برهان‌الدین صاغرچی	۶۵۱
داستان حاجی کاوُن	۶۵۲
داستان ابن الخلیفه	۶۵۲

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۶۵۴	احترامات سلطان هند دربارهٔ غیاث‌الدین
۶۵۵	حکایتی دیگر
۶۵۶	بخل ابن‌الخلیفه
۶۵۶	حکایتی دیگر
۶۵۷	داستان امیر سیف‌الدین غدا
۶۵۸	ازدواج امیر سیف‌الدین با خواهر پادشاه
۶۵۹	مراسم عروسی
۶۶۰	زندانی شدن امیر غدا
۶۶۱	سرنوشت دامادهای سلطان
۶۶۲	عروسی دختران وزیر با پسران قوام‌الدین خداوندزاده
۶۶۳	۲۱. محمد تُغَلُّق؛ سلطانی سنگدل و خونخوار
۶۶۳	تواضع و انصاف سلطان
۶۶۴	تعصب سلطان هند دربارهٔ نماز
۶۶۴	سخت‌گیری سلطان دربارهٔ احکام شرع
۶۶۴	رسیدگی به مظالم و ترتیب شکایت مظلومین
۶۶۵	اقدامات او در قحط‌سالی
۶۶۵	داستان خونریزی‌های سلطان
۶۶۵	داستان برادرکشی او
۶۶۶	قتل سیصد و پنجاه تن در یک ساعت
۶۶۶	شکنجهٔ شیخ شهاب‌الدین و داستان کشتن او
۶۶۸	چگونگی قتل عفیف‌الدین کاشانی و دو فقیه دیگر
۶۶۹	شکنجه برای گرفتن اعتراف
۶۶۹	داستان قتل شیخ هود
۶۷۱	زندانی کردن پسر تاج‌العارفین و کشتن فرزندان او
۶۷۲	قتل شیخ حیدری
۶۷۲	قتل طوغان و برادر او
۶۷۳	داستان قتل پسر مَلِک التَّجَار
۶۷۳	قتل خطیب
۶۷۴	تخریب دهلی و آواره کردن ساکنان آن
۶۷۵	۲۲. شورش‌ها و طغیان‌ها
۶۷۵	ماجرای بهادرپوره
۶۷۶	داستان شورش پسر عمهٔ سلطان
۶۷۷	شورش کِشَلو خان و قتل او

فهرست جلد دوم

چشم‌زخمی که بر لشکر سلطان افتاد.....	۶۷۸
شورش سید جلال در نواحی مَعْبَر.....	۶۷۹
فیل‌هایی که برای آدم‌کشی تربیت می‌شدند.....	۶۸۰
ماجرای شورش هلاگو.....	۶۸۱
پیدایش وبا در میان لشکریان.....	۶۸۱
شایعه مرگ سلطان و فرار مَلِک هوشنگ.....	۶۸۲
قصد شورش شریف ابراهیم.....	۶۸۲
مخالفت نایب سلطان در تَلَنگ.....	۶۸۴
انتقال به نهر گَنگ و قیام عین‌الملک.....	۶۸۴
جاسوسی در خانواده‌ها.....	۶۸۵
بازگشت سلطان به پایتخت و مخالفت علی‌شاه کر.....	۶۹۰
فرار امیر بخت و گرفتاری او.....	۶۹۰
مخالفت شاه‌افغان در سِند.....	۶۹۱
ماجرای مخالفت قاضی.....	۶۹۲
مخالفت پسر مَلِک‌مَل.....	۶۹۲
عزیمت سلطان به کُتَباه.....	۶۹۳
جنگ مُثَبِل و پسر کُولَمی.....	۶۹۴
داستان قحطی هندوستان.....	۶۹۵

۲۳. میان درباریان هند.....	۶۹۷
ورود ابن بطوطه به دهلی در غیاب سلطان.....	۶۹۷
دیدار با مادر سلطان.....	۶۹۷
شرح ضیافت مادر سلطان هند.....	۶۹۹
مرگ دختر ابن بطوطه و مراسم تعزیه در هند.....	۷۰۰
عطایایی که در ایام غیبت سلطان به من رسید.....	۷۰۲
مراسم عید در غیاب سلطان.....	۷۰۲
ورود سلطان به پایتخت و ملاقات ما.....	۷۰۳
ورود سلطان به دهلی.....	۷۰۴
ملاقات ابن بطوطه با سلطان هند.....	۷۰۴
عطیه دومی که نصیب من شد.....	۷۰۸
طلب‌کاران و ابن بطوطه.....	۷۰۸
قصیده ابن بطوطه در مدح سلطان هند.....	۷۰۹
داستان شتری که به سلطان پیش‌کش کردم.....	۷۱۳
پیش‌کش کردن دو شتر دیگر با شیرینی.....	۷۱۴
داستان سفر سلطان به مَعْبَر.....	۷۱۵

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۷۱۷	تشریفاتی که برای مقبره درست کردم
۷۱۷	مراسم ولیمه‌ها
۷۱۸	مسافرت ابن بطوطه به هزارآموها
۷۱۹	دادرسی ابن بطوطه
۷۲۰	داستان بزرگواری یکی از دوستان
۷۲۱	عزیمت به اردوی سلطان
۷۲۱	ابن بطوطه در معرض خشم سلطان قرار می‌گیرد
۷۲۱	خستگی از کار و روی گردانی از دنیا
۷۲۲	احضار سلطان و سرپیچی من از بازگشت به خدمت
۷۲۳	۲۴. سفارتی بی‌سرانجام
۷۲۳	ابن بطوطه به سفارت چین می‌رود
۷۲۳	سبب فرستادن هدایا به چین و سفارت ابن بطوطه
۷۲۴	تفصیل هدایای سلطان
۷۲۴	به سوی چین
۷۲۵	جنگی که با هندوان کردیم
۷۲۶	اسارت ابن بطوطه در دست کفار
۷۲۷	نجات ابن بطوطه از هلاک و اسارت
۷۲۸	خطر و گرسنگی و دربه‌دری
۷۳۰	پیر دلشاد و نجات ابن بطوطه
۷۳۱	بازگشت به نزد همراهان
۷۳۱	داستان شیخ عریان
۷۳۲	داستان قاضی شرف‌جهان
۷۳۳	ادامهٔ مسافرت به سوی چین
۷۳۳	علاپور
۷۳۳	داستان سلطان جنبیل
۷۳۴	داستان امیر علاپور و شهادت او
۷۳۵	جادو یا جانور آدم‌خوار
۷۳۵	جادوگران جوکی
۷۳۶	داستان کفتار
۷۳۷	نمونه‌ای از عملیات شگفت‌انگیز جوکیان
۷۳۷	ریاضت‌کشان هندوستان
۷۳۸	شیخ مقتصد
۷۳۹	گور عاشقان
۷۳۹	دولت آباد

فهرست جلد دوم

۷۴۰	معاملهٔ موش با زندانیان
۷۴۱	راستهٔ خنیاگران
۷۴۱	آداب هندویان
۷۴۲	۲۵. ساحل مالابار
۷۴۳	ساغر و کُتبیاه
۷۴۴	اجلش نرسیده بود
۷۴۴	زرنگی یک شیخ اصفهانی
۷۴۵	دو یک چشم در برابر هم
۷۴۵	پادشاه قندهار
۷۴۵	سفر دریا
۷۴۶	پادشاه قوقه
۷۴۷	سُندا پور
۷۴۷	داستان جوکی که دلش مسلمان بود
۷۴۸	شهر هِنوُر و فرستادهٔ جوکی
۷۴۸	زنان هِنوُر و دبستان‌های دخترانهٔ آن
۷۴۹	پادشاه هِنوُر
۷۴۹	مراسم غذا
۷۵۰	جامهٔ سلطان هِنوُر
۷۵۰	مالابار و زندگی برهماییان
۷۵۱	شیوهٔ سفر
۷۵۱	امنیت راه‌ها
۷۵۲	جامعهٔ مادرشاهی
۷۵۲	درخت فلفل
۷۵۳	عوارض و حقوق بندری
۷۵۳	پادشاه مَنگروُر
۷۵۴	هیلی
۷۵۴	جُرْفَتَن
۷۵۵	پادشاه جُرْفَتَن
۷۵۵	درخت شهادت
۷۵۶	بُدْفَتَن
۷۵۶	معجزهٔ مسجد
۷۵۷	بندر کالیکوت
۷۵۷	پادشاه کالیکوت
۷۵۸	وصف کشتی‌های چین

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۷۵۹	ابن بطوطه در تدارک سفر چین
۷۵۹	تلاطم دریا و غرق کشتی‌ها
۷۶۱	شهر کولم
۷۶۱	قصاص قاتل
۷۶۲	دادگستری پادشاه کولم
۷۶۲	داستانی که در کالیکوت اتفاق افتاد
۷۶۳	جنگ با کفار و فتح سنداپور
۷۶۴	سرنوشت اموال و کنیزکان ابن بطوطه

۷۶۷	۲۶. جزایر مالدیو
۷۶۸	درختان این جزایر
۷۶۸	مردم جزایر مالدیو و رسوم و عادات و وصف منازل آنان
۷۷۱	دربارهٔ زنان این جزایر
۷۷۲	کارگران زن
۷۷۲	ازدواج آسان
۷۷۳	سبب مسلمان شدن مردم این جزایر و داستان جنیان
۷۷۴	ملکهٔ این جزایر
۷۷۶	صاحبان مناصب
۷۷۶	ابن بطوطه در جزایر مالدیو
۷۷۸	اطعام ابن بطوطه درویشان را
۷۷۹	نیکویی‌های وزیر
۷۷۹	اختلاف ابن بطوطه با وزیر
۷۸۱	مراسم عید در جزایر مالدیو
۷۸۲	ازدواج ابن بطوطه
۷۸۲	قضاوت ابن بطوطه در جزایر مالدیو
۷۸۳	درافتادن ابن بطوطه با وزیر عبدالله
۷۸۴	مبارزهٔ ابن بطوطه با وزیر کبیر
۷۸۶	ابن بطوطه توطئه می‌چیند
۷۸۷	سرنوشت زنان ابن بطوطه
۷۸۷	زنی که یک پستان داشت
۷۸۷	ساکن منحصر به فرد جزیره
۷۸۷	اقامت موقت و ازدواج مجدد

۷۸۹	۲۷. سیلان و بنگال
۷۸۹	جزیرهٔ سیلان

فهرست جلد دوم

۷۹۰	پادشاه فارسی‌دان سیلان
۷۹۱	مسافرت ابن بطوطه به قصد زیارت قلۀ «آدم»
۷۹۱	کُنکار
۷۹۲	پادشاه کُنکار
۷۹۲	وصف یاقوت
۷۹۳	تشکیلات بوزینگان
۷۹۳	بوزینه و عشق دختر
۷۹۴	زالوی پران
۷۹۴	کوه سرن‌دیب یا قلۀ آدم
۷۹۵	قدمگاه
۷۹۶	بت‌کدۀ دینور
۷۹۷	بازگشت به سوی مَعْبَر
۷۹۸	سلطان بلاد مَعْبَر
۷۹۸	ملاقات ابن بطوطه با سلطان غیاث‌الدین
۷۹۹	قساوت و ستمگری سلطان مَعْبَر
۸۰۰	فتوحات سلطان مَعْبَر
۸۰۱	شهر فتن
۸۰۲	شیوع وبا و مرگ سلطان
۸۰۳	سلطان جدید مَعْبَر
۸۰۴	اقدامات سلطان جدید
۸۰۴	مراجعت ابن بطوطه از مَعْبَر
۸۰۵	غار شدن ابن بطوطه
۸۰۵	مراجعت به جزایر مالدیو
۸۰۶	ارزانی و فراوانی بنگاله
۸۰۷	پادشاه بنگاله
۸۰۸	داستان درویش شیدا
۸۰۸	کوهستان کامرو
۸۰۹	شیخ جلال تبریزی
۸۰۹	کرامات شیخ تبریزی
۸۰۹	خبر دادن شیخ از آمدن ابن بطوطه
۸۱۰	داستانی دیگر از کرامات شیخ
۸۱۱	سُئوکاوان
۸۱۲	بَرهَنگار و مردم نیمه‌وحشی آن
۸۱۳	پادشاه توآلسی
۸۱۳	داستان غلام و زن زناکار

۸۱۵	۲۸. آسیای جنوب شرقی
۸۱۵	به سوی جاوه
۸۱۶	پادشاه جاوه
۸۱۷	ترتیب بازگشت سلطان به سرای خود و تشریفات سلام
۸۱۸	داستان مخالفت برادرزادهٔ سلطان
۸۱۹	حرکت از سوماترا
۸۱۹	درخت لبان
۸۱۹	کافور
۸۱۹	عود هندی
۸۲۰	قَرْنَقُل
۸۲۱	سلطان خاک‌نشین مُلجاوه
۸۲۱	خودکشی غلام در محضر شاه
۸۲۳	شاه‌زاده خانم اردوجا
۸۲۷	۲۹. چین
۸۲۸	کاسهٔ چینی
۸۲۸	مرغ چینی
۸۲۸	برخی از احوال مردم چین
۸۲۹	پول‌های کاغذی که وسیلهٔ معاملات است
۸۲۹	زغال‌سنگ
۸۳۰	هنر نقاشی در چین
۸۳۰	ثبت اسامی سرنشینان کشتی‌ها
۸۳۱	جلوگیری از فساد اخلاق تجار
۸۳۲	اقداماتی که برای حفظ مسافران در جاده‌ها انجام می‌گیرد
۸۳۳	مسافرت به چین کلان
۸۳۴	چین کلان
۸۳۵	داستان شگفت پیر دویست‌ساله
۸۳۶	مسافرت به کُنْجَفُو
۸۳۷	طلبه‌ای که به حشمت و جاه رسیده بود
۸۳۸	ملالت ابن بطوطه از زندگی در چین
۸۳۸	خَنَسا
۸۴۰	غلامان کارگر و بازنشستگی آنان
۸۴۰	شعر پارسی در چین
۸۴۱	داستان شعیده‌باز
۸۴۲	مسافرت به ختا یا چین غربی

۸۴۳	خان بالغ (پکن).....
۸۴۳	خان چین و ختا.....
۸۴۳	وصف کاخ سلطنتی چین.....
۸۴۴	جنگ خان با عموزاده خود.....
۸۴۵	عزاداری چینیان در ماتم خان.....
۸۴۷	۳۰. در راه بازگشت.....
۸۴۷	مراجعت ابن بطوطه به چین و هندوستان.....
۸۴۷	داستان رخ.....
۸۴۸	عروسی پسر پادشاه جاوه.....
۸۴۹	مراجعت ابن بطوطه از هند.....
۸۵۰	مسافرت مجدد ابن بطوطه به شیراز و اصفهان و شوشتر.....
۸۵۰	بصره و نجف تا بغداد.....
۸۵۱	شیخ حسن ایلکانی.....
۸۵۱	از بغداد به شام.....
۸۵۱	ابن بطوطه و عاطفه پدری.....
۸۵۲	نمونه‌ای از فقر و بیچارگی مردم.....
۸۵۲	تکفیر و قتل.....
۸۵۳	وبا.....
۸۵۳	نذر ایام وبا.....
۸۵۴	غزه بعد از وبا.....
۸۵۴	مرگ درویش.....
۸۵۴	اسکندریه و قاهره.....
۸۵۵	پادشاه مصر.....
۸۵۵	از مصر به مکه.....
۸۵۵	به سوی وطن.....
۸۵۶	پادشاه تونس.....
۸۵۷	مسافرت به جزیره ساردنی.....
۸۵۷	ابن بطوطه در پایتخت مراکش.....
۸۵۸	مقایسه مراکش با سایر بلاد.....
۸۵۹	مقایسه پادشاه مراکش با سلاطین دیگر.....
۸۶۳	۳۱. اندلس.....
۸۶۳	رفتن ابن بطوطه به غزای کفار اسپانیا.....
۸۶۴	حمله غافلگیر دشمنان.....

سفرنامهٔ ابن بطوطه

۸۶۵	پول برای آزادسازی اسیران
۸۶۵	غَرناطه
۸۶۶	سلطان غَرناطه
۸۶۶	درویشان ایرانی در غَرناطه
۸۶۷	نمک و طلا مگس و شپش
۸۶۷	شهر مراکش
۸۶۹	۳۲. سفر در قلب آفریقا
۸۶۹	مساافت ابن بطوطه در بلاد سیاهان
۸۷۰	تاوان کناره گرفتن در قافله
۸۷۱	تکشیف
۸۷۱	بازیگری شیاطین
۸۷۲	داستان مارگیر و عاقبت او
۸۷۲	آیوالاتن
۸۷۳	مَسُوفی ها
۸۷۴	رفیقۀ قاضی
۸۷۴	رفیق زن در حضور شوهر
۸۷۴	از آیوالاتن به مالی
۸۷۵	محصولات و خوراکی ها
۸۷۶	مسیر رودخانهٔ نیل
۸۷۷	ابن بطوطه و مسمومیت غذایی
۸۷۸	سلطان مالی
۸۷۸	ضیافت عظیم سیاهان
۸۷۸	ابن بطوطه و پادشاه سیاهان
۸۷۹	مراسم جلوس سلطان در قبه
۸۸۰	جلوس سلطان در محل پذیرایی
۸۸۰	تذلل سیاهان در برابر پادشاه خود
۸۸۱	نماز عید در میان سیاه پوستان
۸۸۲	مضحکۀ ای که شعرا راه می اندازند
۸۸۳	سخن گفتن ملخ
۸۸۳	دادخواهی طلبۀ مَسُوفی
۸۸۴	خشم گرفتن سلطان سیاهان بر زن خود
۸۸۵	سخاوت مَنساموسی
۸۸۵	رسوم پسندیدۀ سیاهان
۸۸۶	رسوم نکوهیدۀ سیاهان

فهرست جلد دوم

۸۸۷	 مسافرت از مالی
۸۸۷	 اسب آبی
۸۸۸	 قاضی طماع
۸۸۸	 آدم‌خواران
۸۸۹	 خواب ابن بطوطه
۸۸۹	 وام گرفتن سلطان از بازرگان
۸۹۰	 داستان ملاقات با فریاسلیمان
۸۹۱	 شهر کوکو
۸۹۱	 قبایل بردامه
۸۹۲	 تَکْدا
۸۹۳	 معامله کنیز
۸۹۳	 معدن مس
۸۹۴	 سلطان تَکْدا
۸۹۴	 ابن بطوطه در راه مراجعت به وطن
۸۹۵	 بربرهای هُگار
۸۹۶	 واپسین منزل یک عمر سفر
۸۹۶	 گفتار ابن جُزّی
۸۹۹	 یادداشت‌های مترجم بر جلد دوم
۹۹۱	 فهرست اشعار عربی
۹۹۷	 فهرست لغت‌های غریب و اصطلاحات دیوانی و مدنی
۱۰۳۱	 نمایه